

Vedr. høring over forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Tilsyn med undervisningen m.v. og optagelse i dagtilbud)

Dansk Friskoleforening skal hermed kommentere det foreliggende udkast til lovændring, der får betydning for tilsynsreglerne samt en del andre væsentlige bestemmelser.

Om ændring af tilsynsbestemmelsen

Dansk Friskoleforening har deltaget i den nedsatte arbejdsgruppe, som fik til opgave at analysere de eksisterende tilsynsregler og undersøge, om der kunne gennemføres en forenkling uden at forringe tilsynets kvalitet og effektivitet. Vi skal være de første til at beklage, at der ikke kunne gennemføres egentlige forenklinger, når de givne præmisser skulle respekteres. Da dette blev klart for arbejdsgruppen, blev det en væsentlig dagsorden at indføre en tilsynsmodel, der forsøger at give skoler med evalueringsskulturer et tilsyn med basis i en anvendelig selvevaluering, som gør det muligt for Skolestyrelsen at følge skolens praksis og udvikling. Samtidig blev en certificering af den eller de tilsynsførende bragt i forslag som et alternativ for at kvalificere det forældrevalgte tilsyn, der gennem en årrække er blevet stærkt nedvurderet.

Både selvevaluering og certificering af tilsynsførende er udtryk for et lokalt tilsynsarbejde, men arbejdsgruppen lagde tilsvarende vægt på, at ministeriets ulovbestemte (måltrede) sektortilsyn med undervisningen blev indskrevet i loven. I det foreliggende udkast ses dette i § 9 g. med betegnelsen „det almindelige tilsyn“. Undervisningsministeriet har stillet i udsigt, at der vil komme en tilsynsbekendtgørelse, som præciserer kravene til de forskellige eksterne tilsyn. I lovbemærkningerne er bekendtgørelsen omtalt under såvel certificering/selvevaluering som „skærpet tilsyn“, der erstatter begrebet „yderligere tilsyn“.

Dansk Friskoleforening finder således, at de foreslåede lovændringer til friskolelovens § 9 er i overensstemmelse med den enighed, der blev opnået i arbejdsgruppen. Vi anerkender, at der med opdeling i enkeltbestemmelser er tilstræbt en tiltrængt overskuelighed, men der vil nok være andre end certificerede tilsynsførende, der får behov for en grundlig gennemgang af de mange henvisninger (fx *...kravene i § 1, stk. 2, 4. pkt. og § 2 stk. 3, 1. pkt.*). Generelt er det foreningens opfattelse, at alt for mange lovtekster udformes uden hensyntagen til lægfolks tilegnelse af indholdet.

3. Pædagogisk medhjælp

I lighed med andre foreninger har Dansk Friskoleforening gjort opmærksom på behovet for at kunne inddrage pædagogisk medhjælp til „anden specialpædagogisk bistand”, når Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) har anbefalet dette. Foreningen kan således fuldt ud tilslutte sig denne lovændring.

4. og 5. Finansiering af udgifter til certificering og selvaluering

Det har ikke været uden betænkelighed, at Dansk Friskoleforening har givet tilsagn om at involvere sig i uddannelsen af tilsynsførende samt udvikling af en eller flere evalueringsmodeller. Foreningen har imidlertid besluttet at indgå i arbejdet, da vi tror på, at ændringerne kan styrke den frie skole.

I lighed med indstillingen i andre foreninger har vi også fundet, at udgifterne måtte bæres af en central bevilling og ikke ved opkrævning på de enkelte skoler. Såvel evalueringsmodeller som certificerede tilsynsførende vil kunne bruges af alle skoler, uanset om skolen har involveret sig aktivt. Den fælles koordinering af certificeringsordningen vil i øvrigt finde sted i Fordelingsekretariatet.

6. Påbud

Som en udløber af drøftelserne i arbejdsgruppen blev det drøftet, om en mere præcis anvendelse af påbud ikke vil kunne tage karakter af vejledning, når skoler er under ministerielt tilsyn. De hidtidige pædagogiske påbud har været meget bredt formuleret, og de har snarere skabt forvirring end afklaring. Som det beskrives i lovbemærkningerne til dette punkt, kan udstedelsen af påbud komme i konflikt med den principielle undervisningsfrihed, men da Undervisningsministeriet ikke ønsker at bringe sine tilsynsførende i en interessekonflikt ved at lade disse påtage sig vejledningsopgaver under udførelse af tilsyn, synes der ikke at være andre muligheder, når der er behov for præcise anvisninger. Foreningen giver derfor tilslutning til den ændrede formulering af § 24 a, men vil naturligvis følge, hvordan bestemmelsen anvendes.

7. Konsekvensændring

Ingen bemærkninger.

8. Fratagelse af retten til at være fri grundskole uden tilskud

Dansk Friskoleforening er ikke bekendt med, at de ikke tilskudsberettigede friskoler mere generelt skulle være vrangvillige i forhold til at overholde lovens almene bestemmelser. Der kan imidlertid ikke være tvivl om, at alle skoler er forpligtet til at overholde de lovregler, som danner grundlag for deres eksistens, og det må betragtes som en lapsus, at denne lille gruppe af skoler ikke hidtil har været omfattet af en bestemmelse om påbud.

9. Optagelse i ordning under dagtilbudsloven

I betragtning af almindelig kommunal praksis har det været særdeles u hensigtsmæssigt, at en børnehave tilknyttet en friskole ikke har kunnet optage børn på det tidspunkt, hvor det mange steder er kommunal praksis at overføre børn til børnehaverne. Vi kan derfor kun give denne lovændring vores fulde opbakning.

10. Konsekvensændring

Ingen bemærkninger.

§ 2 Ikrafttrædelsesbestemmelser

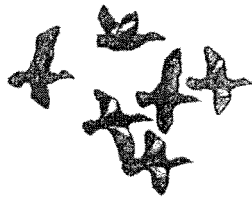

Foreningen har ingen bemærkninger til ikrafttrædelsesbestemmelserne, men foreningen skal ikke lægge skjul på, at friskolerne har meget svært ved at forlige sig med den foreslåede forpligtelse til via finanslovsbevillingen at skulle medfinansiere Undervisningsministeriets forvaltning af de ændrede tilsynsregler i indkøringsfasen 2010 til 2012. Dansk Friskoleforening har imidlertid opfattet dette krav som uomgængeligt fra ministeriets side, og foreningen har derfor fraveget en ultimativ afvisning. Foreningen kan dog ikke tiltræde dette, såfremt princippet vinder hævd ved fremtidige lovændringer.

Med venlig hilsen
p.f.v.

Ebbe Lilliendal,
landsformand

Cecil Christensen,
kontorleder

FRIE GRUNDSKOLERS FÆLLESRÅD

Undervisningsministeriet
Att. Fuldmægtig
Hanne Traberg
Institutionsstyrelsen
Institutionskontor 1
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

ISIK1@uvm.dk med

København, den 18. februar 2009

Høring over forslag til Lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Tilsynet med undervisningen m.v. og optagelse i dagtilbud af børn på mindst 2 år og 6 måneder)

Frie Grundskolers Fællesråd (FGF) takker for den fremsendte høring.

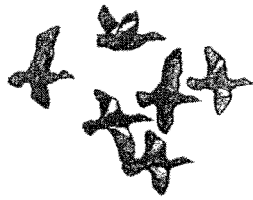
Lovforslaget er blevet til efter et længere udvalgsarbejde og indeholder elementer, der efter vores opfattelse betyder, dels at tilsynet med de frie grundskoler forenkles, dels at kravene til tilsynet nu tydeliggøres på en sådan måde, at det bliver klarere for den enkelte skole, hvad den skal leve op til. Samtidig sikres det, at staten kan få den nødvendige indsigt i skolernes undervisningsforhold.

Lovforslaget indeholder nyskabelser, som vi er tilfredse med – eksempelvis den selvvalgte evaluering.

Fornuftigt administreret kan denne evaluering uden for mange bureaukratiske fordringer medføre, at de frie skoler ansøres til en evaluering af egen virksomhed, som dels kan tjene til institutionens fortsatte udvikling, og dels tjene til i forhold til stat og samfund at signalere den gensidige afhængighed ("balancen") mellem denne frie skoleform og samfundet overordnet.

Vi ser styrkelsen af den tilsynsførendes rolle via certificeringsordningen som et plus. Dette tiltag forventer vi kan være med til at bibeholde tilsynsopgaverne i lokalt regi.

Vi er indstillet på at medvirke positivt i arbejdet med at uddanne de tilsynsførende, således at de fremover kan certificeres af skolestyrelsen.

FRIE GRUNDSKOLERS FÆLLESRÅD

Efter forslaget skal den frie skoles sektor bidrage økonomisk til løsning af den opgaveportefølje, som skolestyrelsen fremover skal påtage sig. Vi ønsker allerede her at gøre opmærksom på, at de frie skoles tilskudsudmåling er baseret på kommunale udgifter til undervisning. En fordeling af de udgifter, som her foreslås, bør følges op af en senere revision af de beregninger, der finder sted ved tilskudsudmålingen for frie skoler, således at kommunernes samlede reelle udgifter til folkeskolernes drift, herunder deres kvalitetssikring, indgår i tilskudsgrundlaget for vore skoler.

Med venlig hilsen

Per Kristensen
Formand

Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Institutionskontor 1
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

Landgreven 4
Postboks 9009
1022 København K

Tlf. 33 92 84 00
Fax 33 11 04 15

rr@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

Høringssvar om ændring af lov om frie grundskoler

16. februar 2009

Undervisningsministeriet har med mail dateret 6. februar 2009 fremsendt forslag til ændring af lov om friskoler og private grundskoler mv.

Kontor: B2

J.nr.: 2009-5011-1

Forslaget åbner mulighed for, at en fri grundskole kan vælge at lade en selvevaluering hvert 3. år træde i stedet for en årlig erklæring om det udførte tilsyn fra en ekstern tilsynsførende. Undervisningsministeriet har fastsat krav til revisionen af frie grundskoler i en særskilt bekendtgørelse herom. Af hensyn til revisors fortsatte muligheder for at kunne udføre revisionen som forudsat anbefaler Rigsrevisionen, at ministeriet er særlig opmærksom på at sikre, at selvevalueringer bliver rapporteret efter en struktur og i en form, der gør det enkelt for skolens revisor eksempelvis at konstatere evalueringens gennemførelse, resultater og beslutninger om eventuelle ændringer. Sådanne oplysninger kan således indgå i revisors arbejde med forvaltningsrevisionen, når revisor vælger at undersøge skolens effektivitet. Ved revisionen af årsregnskabet kan der desuden indgå oplysninger om skolens resultater i ledelsesberetningen, der er omfattet af revisors påtegning på regnskabet. Endelig skal revisor som led i en juridisk-kritisk revision generelt tage stilling til, hvorvidt statens tilskud er anvendt til formålet.

Der henvises til ministeriets reference 129.27C.031

Med venlig hilsen

John Frederiksen
Specialkonsulent